

YARGITAY KARARLARIYargıtay 3. Hukuk Dairesinden:

ESAS NO : 2021/4511

KARAR NO : 2021/11026

**T Ü R K M İ L L E T İ A D I N A
Y A R G I T A Y İ L A M I****İNCELENEN KARARIN**

MAHKEMESİ : GAZİANTEP 1. ASLİYE HUKUK MAHKEMESİ
TARİHİ : 25/06/2020
NUMARASI : 2019/234 E. -2020/188 K.
DAVA TARİHİ : 01/09/2015
DAVACI : CEMAL SAYILIR VEK. AV. ÖMER BURAK BİLDİK
DAVALI : ŞAHİNBEY BELEDİYE BAŞKANLIĞI
VEK. AV. HİASAN İLKER KURT

Taraflar arasındaki alacak davasının mahkemece yapılan yargılaması sonucunda, davanın kabulüne yönelik olarak verilen ve miktar itibarıyla kesin olan hükmün, Adalet Bakanlığınca kanun yararına bozulması istenilmekte; temyiz dilekçesinin kabulüne karar verildikten sonra, dosya içerisindeki bütün kağıtlar okunup gereği düşünüldü:

Y A R G I T A Y K A R A R I

Davacı, dar gelirli ailelere konut edindirmesi kapsamında davalı belediye ile aralarında sözleşme düzenlendiğini, arsa tahsis yapıldığını, satış bedelinin taksitler halinde ödendiğini, tahsis kararının iptal edildiğini, imar planı değişikliği ile ifanın imkansız hale geldiğini, bunun üzerine belediyenin sözleşmeyi geçersiz sayarak 14.02.2006 tarihinde davacıdan irade fesadı ve baskı ile dilekçe alarak ödediği bedeli bir miktar daha ilave ederek iade ettiğini, ödenen bedelin gerçek zararı karşılamadığını ileri sürerek; arsanın rayiç değerinin tahsiline karar verilmesini istemiş, 17.10.2016 tarihli dilekçesi ile talebini 54.300,00TL'ye yükseltmiştir.

Davalı, davacının 28.02.2006 tarihli talebi doğrultusunda ödenen arsa tahsis bedeli olan 2.251,00TL'nin aynı tarihte davacının hesabına ödendiğini, ödeme yapılmasından sonra dava açılmasının tamamen kötü niyetli olduğunu savunarak davanın reddini dilemiştir.

Mahkemece; davanın reddine dair verilen ilk karar, tarafların istinaf başvurusu üzerine Bölge Adliye Mahkemesince tarafların başvurusunun esasan reddine dair verilen karara yönelik Yargıtay (kapatılan) 13. Hukuk Dairesince 6745 sayılı Kanunun 12. maddesiyle 775 sayılı Gecekondu Kanununa eklenen geçici 10. madde düzenlemesinin Anayasa Mahkemesince iptal edildiğinden söz edilip davadan önce ödeme olgusu olup olmadığı var ise bunun borcu sona erdirip erdirmedeği hususuna da atıf yapılarak bu ve diğer hususlar yönünden araştırma bozması yapılmış, mahkemece davalı vekilince ödeme yapıldığına ve ödeme neticesinde ibraya ilişkin herhangi bir bilgi, belge ve delilin sunulmadığı gerekçesiyle davanın kabulüne karar verilmiş, bu kararın davalı tarafından temyizi üzerine kararın miktar itibarıyla kesin olması nedeniyle Dairece temyiz dilekçesinin reddine karar verilmiştir.

Adalet Bakanlığının 01/06/2021 tarihli yazısında; davacının, davalı belediyeye hitaben yazdığı 27.02.2006 tarihli dilekçesi ile "Belediyemiz Encümenininin 27.01.2006 tarih ve 106 sayılı kararı ile tarafıma tahsis edilen 345 pafta 33 parselde kayıtlı taşınmazın bedeli olarak ödemiş olduğum meblağın tarafıma ödenmesi ve arsa tahsisinin iptali hususunda gereğinin yapılmasını arz ederim" şeklinde talepte

bulunduğu, buna göre de kendisine davalı belediye tarafından ödeme yapıldığı, davacının yapılan ödemeyi olduğu gibi kabul ettiği, ödeme esnasında ise herhangi bir ihtirazi kayıt ileri sürmediği, hal böyle olunca davanın reddine karar verilmesi gerekirken, yazılı şekilde karar verilmesi usul ve yasaya aykırı bulunduğu ileri sürülerek, kararın, 6100 sayılı HMK'nın 363 üncü maddesinin birinci fıkrası uyarınca kanun yararına bozulması talep edilmiştir.

Dava, taraflar arasında yapılan arsa tahsis sözleşmesi ve bilahare belediye meclisinin arsa tahsislerinin iptaline ilişkin kararı üzerine ifanın imkansız hale gelmesinden kaynaklı rayiç değerin tahsili isteğine ilişkin olup, tahsisi yapılan arsa satış bedelinin davacı tarafından taksitler halinde davalı belediyeye ödendiği hususunda taraflar arasında ihtilaf bulunmamaktadır. Dosya kapsamı ile davadan önce davalı belediye tarafından davacıya ödeme yapıldığı anlaşılmakta olup, öncelikle belirtilen bu olgu kapsamında borcun sona erip ermediği hususunun açıklığa kavuşturulması ve varılacak sonuç çerçevesinde tarafların diğer iddia ve savunmalarına göre karar verilmesi gerekeceği açıktır.

Bilindiği ve 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'nun 131. maddesinde işaret edildiği üzere; asıl borç ifa ya da diğer bir sebeple sona erdiği takdirde, rehin, kefalet, faiz ve ceza koşulu gibi buna bağlı hak ve borçlar da sona ermiş olur, keza aynı yasanın 132. maddesinde "Borcu doğuran işlem kanunen veya taraflarca belli bir şekilde bağlı tutulmuş olsa bile borç, tarafların şekilde bağlı olmaksızın yapacakları ibra sözleşmesiyle tamamen veya kısmen ortadan kaldırılabilir." düzenlemesine yer verilmiş olup, benzer düzenlemelere 818 sayılı Borçlar Kanunu'nda da yer verilmiştir.

Eldeki bu davada, davacı; Şahinbey Belediye Başkanlığına hitaben 27.02.2006 yılında verdiği dilekçesi ile " Belediyeniz encümeninin 27.01.2006 tarih ve 106 sayılı kararı ile tarafıma tahsis edilen 345 pafta 33 parselde kayıtlı taşınmazın bedeli olarak ödemiş olduğum meblağın tarafıma ödenmesi ve arsa tahsisinin iptali hususunda gereğinin yapılmasını arz ederim." şeklinde talepte bulunmuş, buna göre de kendisine davalı belediye tarafından ödeme yapılmış olup, davacının yapılan ödemeyi olduğu gibi kabul ettiği, ödeme esnasında ise herhangi bir ihtirazi kayıt ileri sürmediği anlaşılmakta olup, bu husus davacının da kabulündedir. Bu haliyle davacının talebine uygun yapılan ödemenin 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'nun 131. maddesinde (818 sayılı Borçlar Kanunu 113. madde) işaret edilen ve borcu sona erdiren hallerden biri olduğu sonucuna varılmaktadır. Davacı, ödemenin irade fesadı ve baskı ile kabul edildiğine ilişkin iddiasını da ispatlayabilmiş değildir. Hal böyle olunca davanın reddine karar verilmesi gerekirken, yanılığı değerlendirme ile davanın kabulüne dair karar verilmiş olması usul ve kanuna aykırı olduğundan, Adalet Bakanlığının yerinde görülen kanun yararına temyiz talebinin kabulü gerekmiştir.

SONUÇ: Yukarıda açıklanan nedenlerle, Adalet Bakanlığının HMK'nın 363 üncü maddesinin birinci fıkrasına dayalı kanun yararına temyiz talebinin kabulü ile kararın sonuca etkili olmamak üzere **KANUN YARARINA BOZULMASINA**, aynı maddenin üçüncü fıkrası uyarınca gereği yapılmak üzere bozma kararının bir örneğinin ve dava dosyasının Adalet Bakanlığına gönderilmesine, 09/11/2021 tarihinde oy birliği ile karar verildi.

Yargıtay 3. Hukuk Dairesinden:

ESAS NO : 2021/3976

KARAR NO : 2021/11399

T Ü R K M İ L L E T İ A D I N A Y A R G I T A Y İ L A M I

İNCELENEEN KARARIN

MAHKEMESİ : HARRAN ASLİYE HUKUK (TÜKETİCİ) MAHKEMESİ

TARİHİ : 14/11/2019

NUMARASI : 2018/250-2019/382

DAVACI : GENPA TELEKOMÜNİKASYON VE İLETİŞİM HİZ. SAN. TİC.
A.Ş. VEK. AV. AHMET CEM AKÇAY

DAVALI : HAMİT ÖZYAVUZ VEK. AV. MEHMET SAİT ÇAĞATAY

Taraflar arasındaki tüketici hakem heyeti kararına itiraz davasının mahkemece yapılan yargılaması neticesinde davanın kabulüne dair verilen ve temyiz edilmeksizin kesinleşen hükmün Adalet Bakanlığınca kanun yararına bozulması istenilmekle; temyiz dilekçesinin kabulüne karar verildikten sonra, dosya içerisindeki kağıtlar okunup gereği düşünüldü:

Y A R G I T A Y K A R A R I

Davacı, davalı tüketicinin 26.05.2016 tarihinde almış olduğu iphone 6s plus 64 gb marka telefonunu kendiliğinden kapanması sonucu teknik servisin incelemesine verdiğini ve bu inceleme sonucu ımei numarasının başka cihazlara kopyalandığının tespit edildiği gerekçesiyle ödemiş olduğu ücretin iadesi veya yenisiyle değiştirilmesini talep ettiğini, Harran ilçe tüketici hakem heyeti kararına göre başvuru sahibinin talebinin kabulü ile tüketicinin elindeki ayıplı ürünün yenisi ile değiştirilmesi ve ücretin iadesi kararı verildiğini, uyumsuzluk konusu cihaz ile ilgili olarak şirketin herhangi bir bağı ve sorumluluğu bulunmadığını, tüketici mevzuatına bakıldığında, ayıplı mallarla ilgili olarak ayıplı malın, üreticisi, ithalatçısı ve satıcısının sorumlu tutulduğunun görüldüğünü, ancak, uyumsuzluk konusu cihaz yönünden şirketin bu sıfatların hiçbirisine haiz olmadığını, bu nedenle tüketicinin seçimlik haklarını şirkete karşı ileri sürmesinin hukuken mümkün olmadığını belirterek tüketici hakem heyeti kararının iptalini talep etmiştir.

Davalı, davanın reddini dilemiştir.

Mahkemece; üretim aşamasında gereken güvenlik tedbirleri alınmadığı için dava konusu telefonun klonlanmasının önüne geçilemediği, bu hali ile kullanılmasının mümkün olmadığı, sonradan kullanım ile ortaya çıkan ve ithalatçının üretim kaynaklı güvenlik sistemi yetersizliğinden dolayı cep telefonun gizli ayıp olarak değerlendirilmesi gerektiği, 6502 sayılı Tüketicinin korunması hakkındaki kanunun 11. Maddesinin 2. Fıkrasında ücretsiz onarım ve malın ayıpsız misli ile değiştirilmesi haklarının üretici ve ithalatçıya karşı kullanılabileceği düzenlendiği, davacının Genpa A.Ş. olduğu, üretici veya ithalatçı olmadığı, teknik servis olduğu gerekçesiyle davanın kabulüne karar verilmiştir.

Adalet Bakanlığının 17/03/2021 tarihli yazısında; tüketici aleyhine davanın kabulüne ilişkin karar verilmesi halinde 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanunun 70 inci maddesi ile Avukatlık Asgari Ücret Tarifesinin 12 nci maddesine göre davacı lehine nisbi tarife üzerinden vekalet ücreti hesaplanması gerekirken yazılı şekilde hüküm kurulması usul ve yasaya aykırı bulunduğu ileri sürülerek; kararın, 6100 sayılı HMK'nın 363 üncü maddesinin birinci fıkrası uyarınca kanun yararına bozulması talep edilmiştir.

6502 Sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun'un 70/6. maddesinde "Tüketici hakem heyetlerinin tüketici lehine verdiği kararlara karşı açılan itiraz davalarında, kararın iptali durumunda tüketici aleyhine, avukatlık asgari ücret tarifesine göre nisbi tarife üzerinden vekâlet ücretine hükmedilir." ve yine karar tarihinde yürürlükte bulunan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesinin "Tüketici mahkemeleri ve tüketici hakem heyetlerinde ücret" başlıklı 12. maddesinde de "Tüketici hakem heyetlerinin tüketici lehine verdiği kararlara karşı açılan itiraz davalarında, kararın iptali durumunda tüketici aleyhine, avukatlık asgari ücret tarifesine göre nisbi tarife üzerinden vekâlet ücretine hükmedilir." düzenlenmesi yer almaktadır.

Açıklanan bu hükme göre, mahkemece; davanın kabulüne karar verilmesi nedeniyle, davacı lehine nispi vekalet ücretine hükmedilmesi gerekirken, karar tarihinde yürürlükte olan Avukatlık Asgari Ücret tarifesine aykırı olarak maktu vekalet ücretine hükmedilmiş olması usul ve kanuna aykırı olduğundan, Adalet Bakanlığının yerinde görülen kanun yararına temyiz talebinin kabulü gerekmiştir.

SONUÇ: Yukarıda açıklanan nedenlerle Adalet Bakanlığının HMK'nın 363 üncü maddesinin birinci fıkrasına dayalı kanun yararına temyiz talebinin kabulü ile kararın sonuca etkili olmamak üzere **KANUN YARARINA BOZULMASINA**, aynı maddenin üçüncü fıkrası uyarınca gereği yapılmak üzere bozma kararının bir örneğinin ve dava dosyasının **Adalet Bakanlığına gönderilmesine**, 15/11/2021 tarihinde oy birliği ile karar verildi.

Yargıtay 3. Hukuk Dairesinden:

ESAS NO : 2021/6303

KARAR NO : 2021/11808

T Ü R K M İ L L E T İ A D I N A Y A R G I T A Y İ L A M I

İNCELENEN KARARIN

MAHKEMESİ : BAKIRKÖY 2. TÜKETİCİ MAHKEMESİ

TARİHİ : 18/07/2019

NUMARASI : 2019/488-2019/885

DAVACI : TEKNORAKS TEKNOLOJİ MARKET SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.
VEK. AV. AZİZE İLHAN

DAVALI : ORHAN OSLU

Taraflar arasındaki hakem heyeti kararına itiraz davasının mahkemece yapılan yargılaması neticesinde davanın reddine dair kesin olarak verilen hükmün Adalet Bakanlığınca kanun yararına bozulması istenilmekle; temyiz dilekçesinin kabulüne karar verildikten sonra, dosya içerisindeki kağıtlar okunup gereği düşünüldü:

Y A R G I T A Y K A R A R I

Davacı, trendyol internet sitesi üzerinden ürünlerini sattığını, davalının trendyol internet sitesi üzerinden mesafeli satış sözleşmesi imzalayarak satış bedeli 6,00-TL olarak görülen ancak gerçek satış değeri 5.999,00-TL olan Apple Macbook Air MQD32TU/A Intel 15 1.8 GHz 8 GB Inter HD Graphics 13 notebook siparişi verdiğini, davalının siparişinin firmanın sistemine düştüğünde ürünün fiyat etiketinin hatalı olarak girildiğinin tespit edildiğini, ürünün aslında 5.999,00-TL bedelli olmasına rağmen trendyol firması tarafından hatalı olarak 6,00-TL olarak satışa sunulduğunu, bu sebeple davalının satışının iptalinin sağlandığını, davalıya ulaşılarak durumun izah edildiğini, zararı oluşmadığı halde müşteri memnuniyetinin sağlanması için 20,00-TL hediye çekinin hesabına yüklendiğini, buna rağmen davalının hakem heyetine başvurduğunu, Bahçelievler Tüketici Hakem Heyeti'nin 25/03/2019 tarih ve 052320190000897 sayılı kararı ile talebinin kabul edildiğini, ancak hakem heyeti kararının usul ve yasaya aykırı olduğunu belirterek Bahçelievler Tüketici Hakem Heyeti'nin 25/03/2019 tarih ve 052320190000897 sayılı kararının iptalini talep etmiştir.

Davalı, cevap vermemiştir.

Mahkemece; mesafeli satış sözleşmelerinde malın reklam edilen fiyattan temin edilememesinin satışın iptalini gerektirmediği ve satıcının ürünü satışa sunduğu fiyattan alıcıya tedarik etmesi gerektiği gerekçesiyle davanın reddine karar verilmiştir.

Adalet Bakanlığının 07/09/2021 tarihli yazısında; somut olgunun Türk Borçlar Kanunu'nun 30 ve 31 inci maddelerinde düzenlenen yanılma hükümlerine göre değerlendirilmesi gerekirken; mesafeli satış sözleşmelerinde malın reklam edilen fiyattan temin edilmemesinin satışın iptalini gerektirmediği ve satıcının ürünü satışa sunduğu fiyattan

alıcıya tedarik etmesi gerektiği gerekçesiyle davanın reddine karar verilmesinin usul ve yasaya aykırı bulunduğu ileri sürülerek; kararın, 6100 sayılı HMK'nın 363 üncü maddesinin birinci fıkrası uyarınca kanun yararına bozulması talep edilmiştir.

Davacı, davalının internet sitesi üzerinden yaptığı alışveriş neticesinde indirimli olarak aldığı ürünün teslim edilmediğini, teslim edilmeyen malların indirimli fiyat üzerinden tarafına teslimi istemi ile tüketici hakem heyetine yaptığı başvurusunun kabulüne ilişkin verilen tüketici hakem heyeti kararının iptali için eldeki davayı açmış, davalı ise cevap vermemiştir. Mahkemece, mesafeli satış sözleşmelerinde malın reklam edilen fiyattan temin edilememesinin satışın iptalini gerektirmediği ve satıcının ürünü satışa sunduğu fiyattan alıcıya tedarik etmesi gerektiği gerekçesiyle davanın reddine karar verilmiştir. (818 sayılı eski B.K. m.23) 6098 sayılı Türk Borçlar Kanununun 30. maddesinde "Sözleşme kurulurken esaslı yanılmaya düşen taraf, sözleşme ile bağlı olmaz." hükmü mevcuttur. Somut olaya bakıldığında; dava konusu olan Apple Macbook Air MQD32TU/A İntel 15 1.8 GHz 8 GB İnter HD Graphics 13 notebookun fiyatının 5.999,00-TL olduğu gözetildiğinde ürünün satış bedelinin 6,00-TL olarak girilmesi sözleşmenin kurucu unsurlarından olan bedelde sözleşme kurulurken esaslı bir yanılma hali olduğu açıkça anlaşılmaktadır. Hal böyle olunca davacının anılan sözleşmeyle bağlı olduğundan söz edilemez. Bu durumda mahkemece Türk Borçlar Kanununun 30. maddesi gözetilerek karar verilmesi gerekirken yanılığın değerlendirme ile davanın reddine karar verilmesi usul ve yasaya aykırı olup Adalet Bakanlığı'nın bu yöne ilişkin kanun yararına bozma isteğinin kabulü gerekmiştir.

SONUÇ: Yukarıda açıklanan nedenlerle Adalet Bakanlığının HMK'nın 363 üncü maddesinin birinci fıkrasına dayalı kanun yararına temyiz talebinin kabulü ile kararın sonuca etkili olmamak üzere **KANUN YARARINA BOZULMASINA**, aynı maddenin üçüncü fıkrası uyarınca gereği yapılmak üzere bozma kararının bir örneğinin ve dava dosyasının **Adalet Bakanlığına gönderilmesine**, 22/11/2021 tarihinde oy birliği ile karar verildi.

Yargıtay 4. Hukuk Dairesinden:

TÜRK MİLLETİ ADINA

ESAS NO : 2021/18400

KARAR NO : 2021/5855

YARGITAY İLAMI

MAHKEMESİ : Ankara 9.Tüketici Mahkemesi
TARİHİ : 24.12.2019
NUMARASI : 2019/286-2019/317
DAVACI : Otoyol Yatırım ve İşletme A.Ş vekili Av.Gülten Ayana
DAVALI : Bünyamin Albayram

Davacı Otoyol Yatırım ve İşletme A.Ş vekili Av. Gülten Ayana tarafından, davalı Bünyamin Albayram aleyhine 01/08/2019 gününde verilen dilekçe ile itirazın iptali istenmesi üzerine mahkemece yapılan yargılama sonunda; yetkili icra dairesinde takip başlatılmadığından dava şartı yokluğu nedeniyle davanın reddine dair verilen 24/12/2019 günlü karara yönelik Adalet Bakanlığı tarafından Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü tarafından kanun yararına bozma talep edilmesi üzerine dosya içerisindeki kağıtlar incelenerek gereği görüldü.

KARAR

Davacı vekili, davalıya ait aracın, müvekkili şirketin işlettiği otoyoldan ihlali geçişi nedeniyle geçiş ücreti ve geçiş ücretinin 4 katı tutarındaki ceza tutarı toplamından ibaret alacağın tahsili amacıyla Ankara 32. İcra Müdürlüğünün 2019/3479 sayılı dosyasından başlattıkları ilamsız takibe davalı/borçlu tarafından yetkiye ve borca itiraz edilmesi nedeniyle takibin durdurulmasına karar verildiğini belirterek vaki itirazın iptali ile takibin devamına ve davalının yüzde kırktan aşağı olmamak üzere icra inkar tazminatına mahkum edilmesine karar verilmesini talep etmiştir.

Davalı, davaya cevap vermemiştir.

Mahkemece, 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 6. maddesine göre genel yetkili mahkemenin davalının yerleşim yeri mahkemesi olduğu, ayrıca 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun'un 73. maddesinin 5. fıkrası uyarınca tüketici davalarının tüketicinin ikametgahı mahkemesinde de açılabilceği, otoyol geçiş ihlalinin kaynaklı alacağın varlığının öncelikle sözleşmenin mevcudiyeti, daha sonra da davacının edimini yerine getirip getirmediğinin tespitinden sonra belirleneceği, dolayısıyla davanın konusunun münhasıran para borcuna ilişkin olmadığı, aksi halde tüm borç ilişkilerinden doğan borçların para borcu olduğu şeklinde bir sonuca ulaşılabileceği, bu nedenle 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'nun 89. maddesinin 1. fıkrasında düzenlenen yetki kuralının uygulanamayacağı, davalının Antalya olan yerleşim yeri itibarıyla usulüne uygun olarak yapılmış bir icra takibi bulunmadığı, itirazın iptali davalının görülebilmesi için yetkili icra dairesinde takip yapılması gerektiği gerekçesiyle, dava şartı yokluğundan davanın usulden reddine kesin olarak karar verilmiştir.

Dava, itirazın iptali istemine ilişkindir. Adalet Bakanlığı, kararın kanun yararına bozulmasını istemiştir.

2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu'nun yetkiyi düzenleyen 50. maddesinin 1. fıkrasına göre, para ve teminat borçlarına dair icra takiplerinde yetkili icra dairesi, 6100 sayılı İHKM'nin yetkiye dair hükümleri kıyas yoluyla uygulanmak suretiyle belirlenir. 6100 sayılı Kanun'un 6. maddesine göre genel yetkili mahkeme, davalı gerçek veya tüzel kişinin davanın

açıldığı tarihteki yerleşim yeri mahkemesidir. Aynı Kanun'un "Sözleşmelerden doğan davalarda yetki" başlıklı 10. maddesinde ise sözleşmeden doğan davalar için, sözleşmenin ifa edileceği yer mahkemesinin de yetkili olduğu belirtilmiştir ki bu hüküm de özel yetkiye ilişkin bir düzenlemedir. Sözleşmenin yerine getirileceği yerin tarafların açık veya örtülü olarak belirlenmediği durumlarda, şayet borç bir para borcu ise sözleşmenin ifa edileceği yer 6098 sayılı Kanun'un 89. maddesine göre belirlenecektir. Bu maddeye göre, borç bir miktar paradan ibaret ise ödeme, alacaklının ödeme zamanındaki yerleşim yerinde yapılır. Para borçları kural olarak götürülecek borçlardandır. Aynı zamanda para borcunun kaynağı önemli değildir. Para borcunun kaynağı, sözleşme olabileceği gibi, haksız eylem veya sebepsiz zenginleşme veya başka bir neden de olabilir. Bu durumda, 6098 sayılı Kanun'un 89. maddesi uyarınca bir para borcunun alacaklısının kendi yerleşim yerinde dava açmasında (veya 2004 sayılı Kanun'un 50. maddesi belirlemesiyle icra takibi başlatmasında) bir usulsüz bulunmamaktadır. Diğer taraftan 6502 sayılı Kanun'un 73. maddesinin 5. fıkrasındaki yetki kuralı ise kesin yetki kuralı olmayıp, tüketiciyi tanımlı seçimlik yetki kuralıdır.

Yukarıdaki açıklamalar ışığında somut olay değerlendirildiğinde; eldeki itirazın iptali davasına konu alacağın, davacı şirket tarafından işletilen otoyoldan davalının yaptığı iddia edilen ihlalli geçişten kaynaklı para alacağı olduğu anlaşılmaktadır. Takip, davacı/alacaklının seçimine göre hem genel ve hem de özel yetkili mahkemede açılabilir. Davanın dayanağı icra takibine konu para alacağı olup, talep edilen borç 6098 sayılı TBK'nun 89. maddesi uyarınca götürülecek borçlardandır. Davacının yerleşim yeri Ankara olup, borcun ifa edileceği yer itibarıyla Ankara icra dairesi de yetkili olduğundan, davalının yetki itirazının reddi ile taraf delillerinin toplamı işin esasına girilerek sonucuna göre hüküm kurulması gerekirken, hatalı değerlendirme ile yazılı şekilde yetkisiz icra dairesinde takip yapılması nedeniyle davalının usulden reddine karar verilmiş olması usul ve yasaya aykırı olduğundan, Adalet Bakanlığının kanun yararına temyiz isteminin kabülüne karar vermek gerekmiştir.

SONUÇ: Yukarıda gösterilen nedenle, Adalet Bakanlığının kanun yararına temyiz isteminin kabulü ile 6100 sayılı HMK'nın 363. maddesi uyarınca Ankara 9. Tüketici Mahkemesinin 24/12/2019 günlü 2019/286 esas ve 2019/317 karar sayılı hükmünün, hukuki sonuçlarına etkili olmamak kaydı ile kanun yararına **BOZULMASINA**, dosyanın gereği yapılmak üzere Adalet Bakanlığı'na gönderilmesine 30/09/2021 gününde oy birliğiyle karar verildi.

TÜRK MİLLETİ ADINA

ESAS NO : 2021/18402

KARAR NO : 2021/5876

YARGITAY İLAMI

MAHKEMESİ : Ankara 13.Tüketici Mahkemesi

TARİHİ : 01.06.2020

NUMARASI : 2019/498-2020/235

DAVACI : Otoyol Yatırım ve İşletme A.Ş vekili Av.Ruhuşen Gürdal Av.Gülten Ayana

DAVALI : Nurican Aloğlu

Taraflar arasındaki itirazın iptali davasının yapılan yargılaması sonunda; kararda yazılı nedenlerden dolayı davanın dava şartı yokluğundan usulden reddine dair verilen hükmün, Adalet Bakanlığı Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü tarafından kanun yararına bozulması talep edilmekle, dosya incelenerek gereği görüldü:

KARAR

Davacı vekili, davalıya ait aracın, müvekkili şirketin işlettiği otoyoldan ihlali geçişi nedeniyle geçiş ücreti ve geçiş ücretinin 4 katı tutarındaki ceza tutarı toplamından ibaret alacağın tahsili amacıyla Ankara 29. İcra Müdürlüğü'nün 2019/1956 esas sayılı dosyasından başlattıkları ilamsız takibe davalı/borçlu tarafından yetkiye ve borca itiraz edilmesi nedeniyle takibin durdurulmasına karar verildiğini belirterek, vaki itirazın iptali ile takibin devamına ve davalının yüzde yirmiden aşağı olmamak üzere icra inkar tazminatına mahkum edilmesine karar verilmesini talep etmiştir.

Davalı vekili, iddia edilen geçiş ihlalinin yapıldığını, turnikelerden giriş yaparak geçiş ücretini ödemediğini belirterek davanın reddi gerektiğini savunmuştur.

Mahkemece, 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 6. maddesine göre genel yetkili mahkemenin davalının yerleşim yeri mahkemesi olduğu, otoyol geçiş ihlalinin kaynaklı alacağın varlığının öncelikle sözleşmenin mevcudiyeti, daha sonra da davacının edimini yerine getirip getirmediğinin tespitinden sonra belirleneceği, dolayısıyla davanın konusunun münhasıran para borcuna ilişkin olmadığı, aksi halde tüm borç ilişkilerinden doğan borçların para borcu olduğu şeklinde bir sonuca ulaşılabileceği, bu nedenle 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'nun 89. maddesinin 1. fıkrasında düzenlenen yetki kuralının uygulanamayacağı, davalının Ankara/Sincan olan yerleşim yeri itibarıyla usulüne uygun olarak yapılmış bir icra takibi bulunmadığı, itirazın iptali davasının görülebilmesi için yetkili icra dairesinde takip yapılması gerektiği gerekçesiyle, dava şartı yokluğundan davanın usulden reddine kesin olarak karar verilmiştir.

Dava, itirazın iptali istemine ilişkindir. Adalet Bakanlığı, kararın kanun yararına bozulmasını istemiştir.

2004 sayılı İcra İflas Kanunu'nun yetkiyi düzenleyen 50. maddesinin 1. fıkrasına göre, para ve teminat borçlarına dair icra takiplerinde yetkili icra dairesi, 6100 sayılı HMK'nın yetkiye dair hükümleri kıyas yoluyla uygulanmak suretiyle belirlenir. 6100 sayılı Kanun'un 6. maddesine göre genel yetkili mahkeme, davalı gerçek veya tüzel kişinin davanın açıldığı tarihteki yerleşim yeri mahkemesidir. Aynı Kanun'un "Sözleşmelerden doğan

davalarda yetki” başlıklı 10. maddesinde ise, sözleşmeden doğan davalar için, sözleşmenin ifa edileceği yer mahkemesinin de yetkili olduğu belirtilmiştir ki bu hüküm de özel yetkiye ilişkin bir düzenlemedir. Sözleşmenin yerine getirileceği yerin tarafların açık veya örtülü olarak belirlenmediği durumlarda, şayet borç bir para borcu ise sözleşmenin ifa edileceği yer 6098 sayılı Kanun’un 89. maddesine göre belirlenecektir. Bu maddeye göre, borç bir miktar paradan ibaret ise ödeme, alacaklının ödeme zamanındaki yerleşim yerinde yapılır. Para borçları kural olarak götürülecek borçlardandır. Aynı zamanda para borcunun kaynağı önemli değildir. Para borcunun kaynağı, sözleşme olabileceği gibi, haksız eylem veya sebepsiz zenginleşme veya başka bir neden de olabilir. Bu durumda, 6098 sayılı Kanun’un 89. maddesi uyarınca bir para borcunun alacaklısının kendi yerleşim yerinde dava açmasında (veya 2004 sayılı Kanun’un 50. maddesi belirlemesiyle icra takibi başlatmasında) bir usulsüz bulunmamaktadır. Diğer taraftan 6502 sayılı Kanun’un 73. maddesinin 5. fıkrasındaki yetki kuralı ise kesin yetki kuralı olmayıp, tüketiciye tanınmış seçimlik yetki kuralıdır.

Yukarıdaki açıklamalar ışığında somut olay değerlendirildiğinde; eldeki itirazın iptali davasına konu alacağın, davacı şirket tarafından işletilen otoyoldan davalının yaptığı iddia edilen ihlali geçişten kaynaklı para alacağı olduğu anlaşılmaktadır. Takip, davacı/alacaklının seçimine göre hem genel ve hem de özel yetkili mahkemede açılabilir. Davanın dayanağı icra takibine konu para alacağı olup, talep edilen borç 6098 sayılı TBK’nun 89. maddesi uyarınca götürülecek borçlardandır. Davacının yerleşim yeri Ankara olup, borcun ifa edileceği yer itibarıyla Ankara icra dairesi de yetkili olduğundan, davalının yetki itirazının reddi ile taraf delillerinin toplanıp işin esasına girilerek sonucuna göre hüküm kurulması gerekirken, hatalı değerlendirme ile yazılı şekilde yetkisiz icra dairesinde takip yapılması nedeniyle davanın usulden reddine karar verilmiş olması usul ve yasaya aykırı olduğundan, Adalet Bakanlığının kanun yararına temyiz isteminin kabulüne karar vermek gerekmiştir.

SONUÇ: Yukarıda gösterilen nedenle, Adalet Bakanlığının kanun yararına temyiz isteminin kabulü ile 6100 sayılı HMK’nın 363. maddesi uyarınca Ankara 13. Tüketici Mahkemesinin 01/06/2020 günlü 2019/498 esas ve 2020/235 karar sayılı hükmünün, hukuki sonuçlarına etkili olmamak kaydı ile kanun yararına **BOZULMASINA**, dosyanın gereği yapılmak üzere Adalet Bakanlığı’na gönderilmesine 30/09/2021 gününde oy birliğiyle karar verildi.